

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Indførelse af Lov Nr. 53 af 10. April 1874 om Diger til Beskyttelse mod Oversvømmelser fra Havet i de sønderjydske Landsdele.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 2995.)

Sagen sattes til Forhandling.

Mads Gram: Da der paa den sønderjydske Vestkyst findes Strækninger, der er beskyttet ved Diger, og andre Strækninger, hvor man har fremsat Ønske om at faa et Dige bygget, er vi interesserede i at faa dette Lovforslag vedtaget, og jeg vil bede om, at Lovforslaget maa faa en velvillig og hurtig Behandling her i Rigsdagen.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling
vedtoges uden Afstemning.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Indførelse af Lov Nr. 149 af 18. Maj 1906 om Kystfredning i de sønderjydske Landsdele.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 3035).

Sagen sattes til Forhandling.

Christen Ernst Christensen: Da vi i Fjor havde dette Lovforslag til Behandling i dette høje Ting, mente jeg, at vi ikke uden videre kunde vedtage det, men at vi først maatte forvisse os om, at en saadan Lov ikke gjorde Indgreb i nogen af Sønderjydernes gamle, velerhvervede, lovhjemlede Rettigheder ved Strandbredden og ved Havet. Lovforslaget blev ikke gennemført i Fjor, idet det nedsatte Udvalg ikke blev færdigt med sit Arbejde; men det foreligger nu igen til Behandling, og det er klart, at denne Lov maa indføres i Sønderjylland, da vi ogsaa dér har Kyststrækninger, som er udsatte for Havets Ødelæggelse, og som vi skal have sikret. Men ved Siden af ønsker vi ogsaa at beholde vore gamle, lovhjemlede Rettigheder, der er saa gamle, at de skriver sig fra Valdemar Sejrs Jydske Lov 3. Bog, Kapitel 61, hvori der staar, at Forstranden er Kongens. Ud-

fra denne gamle Lovsætning har der gennem Aarhundreder udviklet sig den Retspraksis, at Stranden er undraget privatretlig Raaden; den har været offentligt Eje, underlagt Kongens og Statens Højhed, og er nu stillet til Almenhedens Raadighed. Der bestaar altsaa en fælles Brugsret, der tilsikrer Befolkningen visse Rettigheder eller Begunstigelser, f. Eks. at man frit kan færdes overalt ved Havet og Strandbredden og dér hente Sand og Grus og Tang o. s. v. For at der nu ingen Skade skal ske, har Staten eller Politiforvaltningen Ret til at føre Tilsyn med denne fælles Brugsret, og alle Anordninger, udstedte til Fremme af Almenvellet, maa respekteres, ligesom det ogsaa, naar trafikale Hensyn kræver det, er tilladt Kongen, Staten, Regeringen, at ophæve den fælles Brugsret. Ved Indførelsen af den danske Kystfredningslov af 1906 i Sønderjylland er det vort Ønske at beholde den ældgamle Ret til at færdes uhindret ved Havet og Stranden. Det er en Ret, som er fælles for alle, og som vi har lært at sætte Pris paa i de svundne Tider. Jeg er ikke helt sikker paa, at den Kystkommission, der skal nedsættes som Følge af denne Lovs Gennemførelse, ikke kan gribe ind i disse gamle Rettigheder, og jeg ønsker derfor, at der i Loven skal gives Udtryk for, at disse ældgamle Rettigheder, som er enhver Sønderjyde værdifulde, respekteres, og at der tages Hensyn dertil ved Behandlingen af dette Lovforslag. Jeg mener derfor, at det bør viderebehandles i et Udvalg, for at disse gamle Rettigheder kan finde Udtryk i Loven og derigennem sikres.

Landbrugsministeren (Madsen-Mygdal): Jeg tror ikke, at det ærede Medlem Hr. Christen Ernst Christensen behøver at nære Bekymring for, at Indførelsen af denne Lov i de sønderjydske Landsdele vil berøve Befolkningen nogen gammel Ret og Adkomsten til at færdes frit ved Stranden. Denne Lov tilsigter alene at indføre Fredning af Kysten, hvor en saadan Fredning skønnes at være nødvendig, og jeg tør betragte det som givet, at ogsaa den sønderjydske Befolkning sætter Pris paa, at Kysten ikke udsættes for at lide Skade, og at der kommer til at gælde Fredningsbestemmelser dér. Jeg tror derfor, man ved nærmere Overvejelse vil skønne, at denne Lovs Indførelse i ingen Henseende betyder en Ændring af de bestaaende Forhold; der kræves kun indført de samme Foranstaltninger i de sønderjydske Landsdele, som vi alt har her i Landet Nord for Kongeaaen.